

Rahandusministri 4. aprilli 2017. a määruse nr 21 „Mitteresidendi ja investeerimisfondi deklaratsioonide ning füüsilise isiku residentsuse määramise vormide kinnitamine ja täitmise korrad“ muutmise määruse seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõu eesmärk on muuta rahandusministri 4. aprilli 2017. a määruse nr 21 „Mitteresidendi ja investeerimisfondi deklaratsioonide ning füüsilise isiku residentsuse määramise vormide kinnitamine ja täitmise korrad“ (edaspidi *määrus*) kehtestatud vorme, et tagada nende kooskõla 2024. aastal jõustunud tulumaksuseaduse (edaspidi *TuMS*), sotsiaalmaksuseaduse (edaspidi *SMS*) ja kogumispensionide seaduse (edaspidi *KoPS*) muudatustega.

Eelnõuga tunnistatakse kehtestuks vorm E1 lisa „Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte üleandmine”, millel esitatavad andmed deklareeritakse edaspidi vormil E1.

Tulenevalt sotsiaalmaksuseaduse muutmisest tekib füüsilisest isikust ettevõtja õigus arvata maksustatavast tulu maha arvestuslik hüvitis kõikidele töövõimetuslehtede korral. Selleks muudetakse füüsilisest isikust ettevõtja töövõimetuslehe andmete tabelit.

1.2 Eelnõu ettevalmistajad

Määruse eelnõu on koostanud Rahandusministeeriumi maksu- ja tollipoliitika osakonna peaspetsialist Jelena Reiman (tel: 58027126, e-mail: jelena.reiman@fin.ee) ja sama osakonna nõunik Kairi Ani (tel: 58851373, e-mail: kairi.ani@fin.ee). Eelnõu juriidilist kvaliteeti kontrollis Rahandusministeeriumi personali- ja õigusosakonna õigusloome valdkonna juht Virge Aasa (tel: 58851493, e-mail: virge.aasa@fin.ee). Eelnõu toimetas keeleliselt personali- ja õigusosakonna keeleteoimetaja Sirje Lilover (tel: 58851468, e-mail: sirje.lilover@fin.ee).

1.3 Märkused

Eelnõu on järgmiste seaduste rakendusakt:

- 1) perekonnaseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (RTI, 06.07.2023, 6);
- 2) tulumaksuseaduse ning sotsiaalmaksuseaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seaduse muutmise seadus (RTI, 06.07.2023, 5);
- 3) tulumaksuseaduse muutmise seadus (RTI, 17.04.2024, 2);
- 4) ravikindlustuse seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (töövõimetuslehtede ennetamine) (RTI, 02.05.2024, 3);
- 5) tulumaksuseaduse ja kogumispensionide seaduse muutmise seadus (RTI, 03.12.2024, 1).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu §-des 1 ja 3 tehtava muudatusega tunnistatakse kehtestuks vorm E1 lisa „Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte üleandmine”. Vormil esitatavad andmed lisatakse vormile E1.

Eelnõu § 2 kohaselt kehtestatakse määruse lisad 1 ja 2 uues sõnastuses.

Lisa 1. Vormi A1 „Mitteresidendi ja investeerimisfondi saadud tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud deklaratsioon“ tabelis 3.2 näidatakse investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud

summad ja kindlustusvõtja poolt tasutud kindlustusmaksed, kui seda investeerimisriskiga elukindlustuslepingut ei ole hõlmatud investeerimiskonto süsteemi. Kui enne 2010. aasta 1. augustit sõlmitud investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel tehti väljamakseid enne 2024. aasta 1. jaanuari, arvatakse TuMS § 20 lõikes 3 nimetatud summast lisaks alates 2024. aasta 1. jaanuarist tasutud kindlustusmaksetele maha ka kuni 2023. aasta 31. detsembrini tasutud kindlustusmaksete osa, mis ületab kuni sama kuupäevani tehtud väljamakseid.

Mitteresidentist maksumaksja, kes oli maksustamisperioodi viimase päeva seisuga abielus, võib oma tuludeklaratsioonis maha arvata abikaasa eest TuMS §-s 26 sätestatud koolituskulud, arvestades §-s 28² sätestatud piiranguid. Nimetatud mahaarvamisi võivad kasutada ka abikaasad, kellest üks on resident ja teine on lepinguriigi resident või kes mõlemad on lepinguriigi residentid. Mahaarvamiste tegemiseks esitab muu lepinguriigi resident rahandusministri 14. juuni 2011. a määrusega nr 30 „Residentist füüsilise isiku tulu deklareerimine“ kehtestatud tuludeklaratsiooni.

Määruse lisa 2 vormi E1 „Mitteresidenti ettevõtlusest saadud tulu deklaratsioon“ muudetakse tabelit 4, millel füüsilisest isikust ettevõtja deklareerib oma ajutise töövõimetuse perioodid. Muutmine on tingitud SMS muudatustest, mille kohaselt tekib füüsilisest isikust ettevõtjal õigus arvata maksustatavast tulust maha arvestuslik haigusühvitis kõikide haiguslehtede korral.

Vormi E1 täiendatakse vormi E1 lisas toodud tabeliga. Vormi E1 lisa tunnistatakse kehtetuks.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu vastab Euroopa Liidu õigusele.

4. Määruse mõjud

Määruse eelnõuga muudetakse rahandusministri 4. aprilli 2017. a määrusega nr 21 „Mitteresidenti ja investeerimisfondi deklaratsioonide ning füüsilise isiku residentsuse määramise vormide kinnitamine ja täitmise korrad“ deklaratsioonivorme, mis viiakse kooskõlla TuMS, SMS ja KoPS muudatustega. Täpsustatakse deklaratsioonivormide täitmise korda.

Eelnõuga ei kaasne ettenähtavaid sotsiaalseid tagajärgi ega mõjusid riigi julgeolekule, rahvusvahelistele suhetele, keskkonnale, regionaalarengule ega riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuste töökorraldusele.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Mõjusid on analüüsitud määruse aluseks olevate tulumaksuseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduste menetlemisel.

Määruse rakendamine eeldab maksuhaldurilt IT-arenduste tegemist seoses deklaratsioonivormide muutmisega, mis kaetakse Maksu- ja Tolliameti eelarvest.

6. Määruse jõustumine

Määrust rakendatakse 2024. aasta 1. jaanuarist.

7. Määruse kooskõlastamine ja huvirühmade kaasamine

Määruse eelnõu esitati arvamuse avaldamiseks Maksu- ja Tolliametile ning Eesti Maksumaksjate Liidule.